

OPINTO-OPAS 2020-2021

- aikuisten perusopetus
- lukiokoulutukseen valmentava koulutus (LUVA)
- aikuisten lukiokoulutus

LAHDEN YHTEISKOULUN AIKUISLUKIO

Kirkkokatu 2, 15110 Lahti

PUH. 03 876 9050

www.lyk.fi/aikuislukio

SISÄLLYS

1 LAHDEN YHTEISKOULUN AIKUISLUKIO – NUORTEN JA AIKUISTEN OPPILAITOS	4
2 AIKUISTEN PERUSOPETUKSEN JA LUKIOKOULUTUKSEN TEHTÄVÄ	4
3 OPISKELIJAKSI OTTAMINEN.....	5
3.1 Aikuisten perusopetus.....	5
3.2 Aikuisten lukiokoulutus	6
3.3 LUVA-koulutuksen opiskelija	6
3.4 Ammatillisen tutkinnon suorittanut opiskelija	7
3.5 Aineopiskelija.....	7
3.6 Muiden oppilaitosten opiskelijat.....	8
4 OPINTOAJAT ERI KOULUTUKSISSA	8
5 LUKUVUODEN OPETUSJAKSOT, KOULUPÄIVÄT, UUSINTAKOEILLAT, LOMA-AJAT.....	8
6 OPISKELU AIKUISLUKIOSSA ON MONIMUOTOISTA	9
6.1 Lähiopetus	9
6.2 Etäopetus.....	10
6.3 Verkko-opetus	10
7 MAKSUTON OPETUS	10
8 AINEOPIKSELUMAKSU	10
9 OPETUSSUUNNITELMAT JA TUNTIJAOT.....	11
10 HYVÄ TIETÄÄ	11
9.1 Opiskelijaksi ilmoittautuminen.....	11
9.2 LYK –tunnukset	12
9.3 Jakso-opiskelu.....	12
9.4 Kurssitarjotin	12
9.5 Lukujärjestys.....	12
9.6 Kurseille ilmoittautuminen	12
9.7 Kurssin aloittaminen.....	12
9.8 Oppimäärä	12
9.9 Kurssi	13
9.10 Oppikirjat.....	13
9.11 Muut opiskeluvälineet.....	13
9.12 Kurssien suoritusjärjestys	13
9.13 Läsnäolovelvollisuus	14
9.14 Tenttimisoikeus	14
9.15 Kurssin suorittaminen itsenäisesti.....	14

9.16 Opintojen suorittaminen muussa oppilaitoksessa	14
10 PÄÄTTÖVIIKKO	14
10.1 Opetus- tai koepäivä.....	14
10.2 Paperikokeessa tarvittavat välineet	15
10.3 Digitaalisissa kurssikokeissa tarvittavat välineet.....	15
11 OPPIMISEN ARVIOINTI	15
11.1 Arvioinnin perusteet.....	15
11.2 Arvioinnin tehtävät.....	16
11.3 Kurssisuorituksen arviointi	16
11.4 Numeroarvosanat ja suoritusmerkinnät	16
11.5 Muut arviointimerkinnot: O ja K.....	17
12 HYLÄTYN KURSSIN UUSIMINEN	17
13 HYVÄKSYTYN KURSSIN UUSIMINEN	18
13.1 Itsenäisesti suoritettu kurssi.....	18
13.2 Suullisen kielitaidon kurssien arviointi	18
13.3 Opinnoissa edistyminen	18
13.4 Oppimisen ja opiskelun tuki	18
13.5 Oppiaineen oppimäärän arviointi.....	19
13.6 Päätötodistuksessa numeroin arvioitavat oppiaineet	20
14 PÄÄTTÖARVOSANOJEN KOROTTAMINEN.....	20
14.1 Perusopetus.....	20
14.2 Lukio	20
15 OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN JA OPINTOJEN HYVÄKSILUKEMINEN	21
16 TODISTUKSET	22
16.1 Perusopetus.....	22
16.2 Lukio	23
17 OPISKELIJAN ILMOITUSVELVOLLISUUS	24
17.1 Ilmoittautumislomake / läsnäoloilmoitus	24
17.2 Ilmoitus henkilö- ja yhteystietojen muutoksista	24
17.3 Ilmoitus opintojen keskeyttämisestä	24
18 AIKUISLUKIO PALVELEE	24
18.1 Toimisto	24
18.2 Oppilashallinto-ohjelma Helmi.....	24
18.3 Tiedottaminen	25
18.4 Opinto-ohjaus ja erityinen tuki.....	25

18.5 Terveystenhoito	25
18.6 Ruokala ja kahvilapalvelut	26
18.7 Kirjasto eli Tietovintti.....	26
19 OPISKELIJAN ETUUDET	26
19.1 Aikuisten perusopetus ja LUVA-koulutus	26
19.2 Aikuisten lukiokoulutus	26
20 JÄRJESTYSSÄÄNNÖT	27
21 TIETOSUOJA.....	27

1 LAHDEN YHTEISKOULUN AIKUISLUKIO – NUORTEN JA AIKUISTEN OPPILAITOS

Aikuislukio on nuorten ja aikuisten oppilaitos, jossa opiskelu tähtää ennalta määrättyyn tavoitteeseen: perusopetuksen oppimäärän, lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen (LUVA), lukion oppimäärän, ylioppilastutkinnon tai yksittäisen oppiaineen oppimäärän suorittamiseen. Aikuislukiossa opiskelee eri-ikäisiä, erilaisista lähtökohdista tulevia ja erilaisin tavoittein opiskelevia opiskelijoita. Opiskelijoiden erilaisuus on aikuislukion rikkaus. Opiskelijoilla on olemassa erilaisia oppimistarpeita, jotka otetaan huomioon yksilöllisesti tehässä opiskelijan kanssa opiskelusuunnitelmaa. Oppimistarpeet voivat olla joko tutkintotavoitteisia tai harrastuspohjaisia.

Aikuislukio tarjoaa opiskelumahdollisuuden kaikille, jotka haluavat opiskella. Aikuisten monipuolinen yleissivistävä koulutustarjonta ulottuu perusopetuksesta lukioon.

- Aikuislukion tarjoamia koulutuksia toteutetaan sekä päivällä (perusopetus ja LUVA-koulutus) että illalla (lukiokoulutus).
- **Päiväopetus klo 10.15-15.55 järjestetään Kansakoulussa, osoitteessa Vuorikatu 13.**
- **Iltaopetus klo 15.15-20.05 järjestetään Lahden yhteiskoulussa, Kirkkokatu 2.**
- Opiskelumahdollisuuksia on erilaisiin elämäntilanteisiin, työssäkäyville, työttömälle, perheelliselle, vuorotyöläiselle, eläkeläiselle, uutta ammattia haluavalle, jatko-opintoja tavoittelevalle.

2 AIKUISTEN PERUSOPETUKSEN JA LUKIOKOULUTUKSEN TEHTÄVÄ

Lahden yhteiskoulun aikuislukiossa järjestetään opiskelijoille mahdollisuus

- suorittaa perusopetuksen oppimäärä (päättövaiheen opinnot, vastaa vuosiluokkia 7-9)
- suorittaa lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen (LUVA) oppimäärä (tarkoitettu maahanmuuttajille ja vieraskielisille)
- suorittaa lukion oppimäärä
- suorittaa yhden tai useamman perusopetuksen tai lukion oppiaineen oppimäärä
- suorittaa yksittäisiä perusopetuksen ja lukion kursseja
- suorittaa muita perusopetuksen tai lukion tehtävään kuuluvia yleissivistäviä aineita tai aihekokonaisuuksia
- suorittaa ylioppilastutkinto tai tutkinnon yo-kokeita.

Aikuislukiossa kiinnitetään erityistä huomiota oppimista tukevien toimenpiteiden järjestämiseen. Näitä ovat muun muassa

- perusopetuksen oppiaineet ja kurssit
- lukion alkuvaihetta tukevat, perusopetusta kertaavat kurssit
- lukiokoulutukseen valmistava koulutus (LUVA) maahanmuuttajalle tai vieraskieliselle
- syventävät valtakunnalliset ja koulukohtaiset kurssit
- suomi toisena kielenä -opetus
- opinto-ohjaus opintojen kaikissa vaiheissa
- lähi-, etä- ja verkko-opetus.

3 OPISKELIJAKSI OTTAMINEN

Aikuislukion rehtori vastaa aikuislukion opiskelijaksi ottamisesta. Rehtori voi ottaa opiskelijaksi henkilön, joka on suorittanut perusopetuksen oppimäärän tai sitä vastaavan aikaisemman oppimäärän. Opiskelijaksi voidaan ottaa myös henkilö, joka ei ole suorittanut perusopetuksen oppimäärää, mutta jolla muutoin on riittävät edellytykset lukio-opinnoista selviytymiseen.

Aikuislukion opiskelijaksi pääsee ilmoittautumalla opiskelijaksi. Ilmoittautumislomakkeen / läsnäoloilmoituksen voi täyttää sähköisenä Lahden yhteiskoulun verkkosivuilla osoitteessa: <https://www.lyk.fi/lomakkeet/> (valitse sivulta kohta: Aikuislukion lomakkeet). Ilmoittautumisen voi tehdä myös paikan päällä aikuislukion toimistossa, Kirkkokatu 2. Kun uusi opiskelija on ilmoittautunut opiskelijaksi, hän varaa henkilökohtaisen opinto-ohjausajan aikuislukion toimistosta puh. 03 876 9050 tai suoraan opinto-ohjaajalta puh. 044 4885 562.

Opiskelija voi ilmoittautua joko tutkinto- tai aineopiskelijaksi. Tutkinto-opiskelijan tavoitteena on suorittaa perusopetuksen tai lukion oppimäärä ja / tai ylioppilastutkinto. Opiskelija, jolla on aikaisemmin suoritettu ammatillinen tutkinto, ilmoittautuu joko tutkinto- tai aineopiskelijaksi. Tutkinto-opiskelijan tavoitteena on suorittaa perusopetuksen oppimäärä tai lukion oppimäärä. Jos opiskelijan tavoitteena on suorittaa pelkästään ylioppilastutkinto, hän ilmoittautuu aineopiskelijaksi.

Tutkinto-opiskelijaksi ei voi ilmoittautua, jos opiskelee samaan aikaan toisessa, toisen asteen oppilaitoksessa, joko lukiossa tai ammatillisessa oppilaitoksessa. Tutkintoa ei voi opiskella kahdessa oppilaitoksessa yhtä aikaa, jollei siitä ole sovittu oppilaitosten välillä. Jos opiskelija haluaa ilmoittautua suorittamaan tutkintoa aikuislukiossa, pitää ensin erota toisesta oppilaitoksesta ja tuoda erotodistus aikuislukioon. Toisessa lukiossa tai ammatillisessa oppilaitoksessa samaan aikaan opiskeleva voi ilmoittautua aikuislukioon aineopiskelijaksi.

Aineopiskelijan tavoitteena on suorittaa perusopetuksen tai lukion oppiaineiden yksittäisiä kursseja. Jos opiskelijalla on pelkästään tavoitteena suorittaa yo-tutkinto aikaisemmin suoritettua ammatillisen tutkinnon perusteella, ilmoittautuu hän aineopiskelijaksi. Tavoitteena voi olla myös perusopetuksen tai lukion päättödistuksen päättöarvosanojen korottaminen. Aineopiskelu voi olla myös luonteeltaan harrasteopiskelua.

3.1 Aikuisten perusopetus

Aikuisten perusopetus on tarkoitettu niille oppivelvollisuuden ylittäneille, jotka eivät ole suorittaneet perusopetuksen oppimäärää tai jolla on tarve täydentää perusopetuksen tutkintoaan tai korottaa oppiaineiden arvosanoja. Kohderyhmässä on opiskelutaustaltaan ja valmiuksiltaan erityyppisiä opiskelijoita. Aikuisten perusopetuksen opintoihin ohjataan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaan.

Lahden yhteiskoulun aikuislukiossa järjestettävän aikuisten perusopetuksen ensisijaisia kohderyhmiä ovat:

1. Perusopetus on suoritettu.
 - Tavoitteena on kerrata perusopintoja tai korottaa perusopetuksen päättöarvosanoja. Opiskelu on tällöin sivutoimista aineopiskelua aikuisten perusopetuksessa.
 - Tavoitteena voi olla myös lukio-opintojen suorittaminen, jolloin opiskelija ilmoittautuu lukion oppimäärää suorittavaksi opiskelijaksi.
2. Peruskoulun suorittaminen on kesken. Opiskelija on yli 17-vuotias tai oppivelvollisuuden alkamisesta on kulunut 10 vuotta.
 - Tavoitteena on suorittaa perusopetuksen oppimäärä loppuun aikuislukiossa.
 - Opiskelu on päätoimista opiskelua aikuisten perusopetuksessa.

3. Maahanmuuttaja, joka on tullut Suomeen perusopetuksen loppuvaiheessa, joka ei ole ehtinyt saada perusopetuksen päättötodistusta valmiiksi oppivelvollisuusikäisinä tai jonka valmiudet ovat jääneet heikoiksi perusopetuksen aikana ja haluaa suorittaa perusopetuksen loppuun.
 - Tavoitteena on suorittaa perusopetuksen oppimäärä loppuun aikuislukiossa.
 - Opiskelu on päätoimista opiskelua aikuisten perusopetuksessa.

3.2 Aikuisten lukiokoulutus

Aikuisten lukiokoulutukseen on 18-vuoden ikäraja. Rehtori voi ottaa aikuislukion opiskelijaksi alle 18-vuotiaan henkilön. Ennen opiskelijaksiottamispäätöstä rehtori neuvottelee nuoren ja tämän huoltajan kanssa. Alle 18-vuotiaan opiskelijaksi ottamiseen on oltava erityinen syy tai peruste (Lukiolaki 714/2018, 4. luku, 21-21 §). Peruste voi liittyä hakijan terveydentilaan tai henkilökohtaiseen elämäntilanteeseen.

Aikuisten lukiokoulutukseen ilmoitaudutaan opiskelijaksi. Ilmoittautumislomakkeen / läsnäoloilmoituksen voi täyttää sähköisenä Lahden yhteiskoulun verkkosivuilla osoitteessa: <https://www.lyk.fi/lomakkeet/> (valitse sivulta kohta: Aikuislukion lomakkeet). Ilmoittautumisen voi tehdä myös paikan päällä aikuislukion toimistossa, Kirkkokatu 2.

Aikuislukion opiskelijat saavat opiskelusuunnitelmansa ja opinto-ohjelmansa tekemiseen ohjausta. Opinto-ohjaaja ottaa suunnitelmassa huomioon opiskelijan aikaisemmat opinnot, muulla tavalla hankitut tiedot ja taidot sekä opiskelijan itselleen asettamat opiskelutavoitteet. Aikuislukion ohjauksesta on laadittu erillinen ohjaussuunnitelma. Kun uusi opiskelija on ilmoittautunut opiskelijaksi, hän varaa henkilökohtaisen opinto-ohjausajan aikuislukion toimistosta puh. 03 876 9050 tai suoraan opinto-ohjaajalta puh. 044 4885 562.

Jos opiskelija hakee muualla suorittamiensa opintojen tai muutoin hankkimansa osaamisen tunnustamista, tulee hänen esittää selvitys opinnoistaan tai osaamisestaan. Käytännössä uusi opiskelija toimittaa todistukset aikaisemmista opinnoistaan tai osaamisestaan opinto-ohjaajalle. Tarvittaessa opinto-ohjaaja voi pyytää opiskelijaa täydentämään näyttöä suhteessa lukiokoulutuksen tavoitteisiin. Opinto-ohjaaja kiinnittää opintojen laajuuteen huomiota.

Jos opiskelija haluaa jatkaa aikaisemmin keskeytyneitä lukio-opintoja aikuislukiossa, toimittaa hän muusta lukiosta saamansa erotodistuksen opinto-ohjaajalle. Opinto-ohjaaja voi lukea aikaisemmat lukio-opinnot hyväksi huomioiden aikuislukion erilainen opetussuunnitelma ja tuntijako nuorten lukiokoulutukseen verrattuna. Ammatilliset opinnot voidaan lukea hyväksi siinä määrin kuin ne voidaan katsoa vastaavan lukiossa suoritettavia opintoja. Opinto-ohjaaja kirjaa aikuislukiossa suoritettavan oppimäärän opiskelijan opinto-ohjelmaan, jonka toteuttamiseen opiskelija sekä koulu sitoutuvat.

3.3 LUVA-koulutuksen opiskelija

Lukiokoulutukseen valmistava koulutus on tarkoitettu nuorille tai aikuisille maahanmuuttajalle tai vieraskieliselle opiskelijalle. LUVA- koulutukseen voidaan ottaa henkilö,

- joka on maahanmuuttaja tai vieraskielinen
- joka on suorittanut perusopetuksen oppimäärän tai sitä vastaavan oppimäärän taikka jolla katsotaan muutoin olevan vastaavat tiedot ja taidot
- jolla ei ole riittäviä kielellisiä valmiuksia suoriutua lukio-opinnoista suomen tai ruotsin kielellä
- jonka tavoitteena on jatkaa opiskelua lukiossa lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen jälkeen ja
- joka ei ole suorittanut Suomessa tai lähtömaassa ammatillista perustutkintoa, ammattitutkintoa, erikoisammattitutkintoa tai korkeakoulututkintoa, joka antaa kelpoisuuden korkeakouluopintoihin.

Koulutuksen laajuus on 25 kurssia ja se suoritetaan yhden lukuvuoden tai kahden peräkkäisen lukukauden aikana. Opetuksen kesto on 28 tuntia kurssia kohden eli sama kuin aikuislukiossa yleensä. Lukiokoulutukseen

valmistavan koulutuksen opetusjärjestelyt noudattavat aikuislukiossa käytössä olevia yleisiä opetusjärjestelyjä. Opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma.

Maahanmuuttajataustaisella tai vieraskielisellä opiskelijalla on mahdollisuus lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen aikana suorittaa tai korottaa perusopetuksen arvosanoja sekä suorittaa lukiokoulutuksen opintoja. Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opinnot voi sisällyttää valinnaisiin opintoihin (6 kurssia) tai niitä voi opiskella vähimmäiskurssimäärän (25 kurssia) lisäksi.

Koulutuksen tavoitteena on parantaa opiskelijan kielellisiä valmiuksia ja opiskelutaitoja lukiokoulutusta varten sekä lisätä tietämystä suomalaisesta yhteiskunnasta ja kulttuurista. Tavoitteina on lisäksi tukea opetuksen ja ohjauksen menetelmin ymmärtämään lukion oppimisympäristöä, lukio-opintojen rakennetta, vaatimuksia ja oppimistavoitteita suhteessa omiin kouluttautumistavoitteisiin, syventää erityisesti eri tiedonalojen käsitteiden, ajattelutapojen ja ilmaisun hallintaa, vahvistaa opiskelijoiden tiedonhankinta- ja soveltamistaitoja sekä tieto- ja viestintätekniistä osaamista.

Valmistavan koulutuksen tavoitteena on, että opiskelijat hakeutuvat lukio-opintoihin valmistavan koulutuksen jälkeen. Tavoitteena on ehkäistä vieraskielisten opiskelijoiden lukio-opintojen keskeytymistä. Suoritettu lukiokoulutus tuottaa maahanmuuttajalle paremmat jatko-opinto- ja työelämämahdollisuudet.

3.4 Ammatillisen tutkinnon suorittanut opiskelija

Ammatillisen tutkinnon lisäksi voi suorittaa lukion oppimäärän ja / tai ylioppilastutkinnon. Opiskelijan tulee käydä opinto-ohjauksessa, jotta opintojen tavoite ja ammatillisen tutkinnon ja opintojen pätevyys voidaan tarkistaa. Opinto-ohjaaja antaa tarvittavat ohjeet lukion ja ylioppilastutkinnon suorittamista varten. Tutkintotodistuksesta otetaan koululle kopio.

Jos ammatillisen tutkinnon suorittaneen opiskelijan tavoitteena on pelkästään suorittaa ylioppilastutkinto, ilmoittautuu hän aineopiskelijaksi. Ylioppilastutkintoa varten hänen tulee osallistua lukion kurssin opetukseen, osasuorituksiin ja loppukokeeseen, jotta hän saa tarvittavaa harjoittelua tulevaa ylioppilastutkinnon kokeisiin.

Ammatillisen tutkinnon suorittanut opiskelee kirjoitusaineiden kursseja itselleen tarpeellisen määrän tai ylioppilastutkintoasetuksessa määrätyn määrän. Opinto-ohjaaja auttaa opiskelusuunnitelman tekemisessä ja ottaa suunnitelmassa huomioon opiskelijan aikaisemmat opinnot sekä muulla tavalla hankitut tiedot ja taidot sekä opiskelijan itselleen asettamat opiskelutavoitteet.

3.5 Aineopiskelija

Aineopiskelija voi opiskella yksittäistä ainetta, kurssia, täydentää aikaisempia lukio- tai ammatillisia opintoja tai suorittaa pelkästään ylioppilastutkinnon aikaisemmin suoritettua ammatillisen tutkinnon lisäksi. Aikuislukion kaikki yleissivistävät oppiaineet ovat aineopiskelijoiden valittavissa. Aineopiskelija voi

- korottaa päättötodistuksen arvosanoja
- täydentää opintojaan uusilla oppiaineilla
- suorittaa ylioppilastutkinnon ammatillisen tutkinnon lisäksi
- opiskella yo-tutkinnossa hyläytyksi tulleen aineen kursseja
- kerrata lukion kurssien sisältöjä
- opiskella omaksi iloksi.

Opiskelijalta peritään aineopiskelumaksu, joka on suuruudeltaan 120 euroa / kurssi. Maksu peritään aineopiskelijalta, jos opiskelija opiskelee samaan aikaan päätoimisesti toisessa toisen asteen oppilaitoksessa, kuten toisessa lukiossa, ammatillisessa oppilaitoksessa tai kansanopistossa. Opiskelu aikuislukiossa on maksutonta Lahden yhteiskoulun lukion sekä Lahden konservatorion opiskelijoille.

3.6 Muiden oppilaitosten opiskelijat

Toisessa, toisen asteen oppilaitoksessa opiskeleva maksaa 120 euron kurssimaksun aikuislukiossa opiskelemastaan kurssista. Maksukäytännöistä poikkeaminen sovitaan erikseen. Lahden yhteiskoulun lukion ja Lahden konservatorion opiskelijat voivat maksutta opiskella aikuislukiossa.

4 OPINTOAJAT ERI KOULUTUKSISSA

- Aikuisten perusopetuksen päättövaihe on suoritettava kahdessa vuodessa.
- Lukio-opintoihin valmistava koulutus (LUVA) on suoritettava yhden lukuvuoden aikana. Lukion oppimäärä on suoritettava pääsääntöisesti kolmessa tai enintään neljässä vuodessa.
- Aikuisten lukiokoulutuksen oppimäärä on laajuudeltaan kolmivuotinen. Lukio tulee suorittaa enintään neljässä vuodessa.

Jos opinnot eivät jostain syystä edisty suunnitellusti, on erittäin tärkeää, että opiskelija ilmoittaa opinnot väliaikaisesti keskeytyneeksi. Keskeyttämisaikeista on aina ensin keskusteltava opinto-ohjaajan kanssa. Lupaa opiskeluoikeuden väliaikaiseen keskeyttämiseen haetaan aikuislukion rehtorilta. Väliaikaisen keskeytyksen aikana opintoaika ei kulu hukkaan. Jos esimerkiksi neljän vuoden opintoaika lukiokoulutuksen osalta ylittyy, opiskelija joutuu maksamaan opiskelustaan kurssimaksun 120 €.

5 LUKUVUODEN OPETUSJAKSOT, KOULUPÄIVÄT, UUSINTAKOEILLAT, LOMA-AJAT

Opetusjaksot

- 1. jakso: 24.8.-1.10.2020
- 2. jakso: 5.10.-19.11.2020
- 3. jakso: 23.11.2020-21.1.2021
- 4. jakso: 25.1.-11.3.2021
- 5. jakso: 15.3.-22.4.2021
- 6. jakso: 26.4.-3.6.2021

Uusintakoeillat

- ti 27.10.2020 klo 16.15-20.15
- ti 11.5.2021 klo 16.15-20.15

Juhlat

- Syksyn 2020 yo-juhla: pe 4.12.2020 klo 15.30
- Kevään 2021 yo-juhla: la 5.6.2021 klo 10.30

Loma-ajat

- Syysloma 19.10.-25.10.2020
- Joululoma 21.12.2020-10.1.2021
- Talviloma 1.3.-7.3.2021
- Pääsiäisvapaa 1.4.-5.4.2021
- Helatorstai 13.5.2021

6 OPISKELU AIKUISLUKIOSSA ON MONIMUOTOISTA

Opiskelu aikuislukiossa poikkeaa päivälukiossa tapahtuvasta opiskelusta. Aikuisten perusopetuksen ja lukio-koulutukseen valmistavan koulutuksen (LUVA) opetus on päivällä ja aikuisten lukiokoulutuksen opetus on illalla. Kurssien opiskelu on tiivistä ja nopeasti etenevää. Opiskelurytmiin sopeutuminen vaatii opiskelijalta alussa uudenlaista oman ajankäytön ajattelua ja hallintaa. Vapaa-aikaa kannattaa mahdollisimman paljon hyödyntää läksyjen lukemiseen, tehtävien tekemiseen ja tietojen kertaamiseen.

Koska aikuislukio tarjoaa erilaisia opiskelumahdollisuuksia lähiopetuksesta itsenäisempään etä- ja verkko-opiskeluun, opintojen ja opiskelun suunnittelu on kannattavaa. Opintojen suunnittelun avulla opiskelijalle hahmottuu aikuislukion opintotarjonta kokonaisuudessaan ja omat mahdollisuudet opiskella. Opintojen suunnittelussa kannattaa hyödyntää aikuislukion opinto-ohjausta. Suunnitelmasta kannattaa tehdä sellainen, joka on itselle mahdollista toteuttaa. Suunnitelman pohjalta pystyy rakentamaan oman lukujärjestyksen.

Aikuisopiskelussa on erityisen tärkeää ennakoida tulevaa ja laatia opiskelusuunnitelma. Kun ilmoittautuu ennakoon kurseille, kohdistaa katseen jo tuleviin jaksoihin, laatii itselleen lukujärjestyksen ja hankkii oppikirjat etukäteen, on se suunnitelmallista opiskelua. Kannattaa olla mieluummin askeleen edellä kuin perässä. Niin asiat pysyvät hallinnassa.

Kun jakso alkaa, silloin alkaa myös kurssin opiskelu. Opettaja kertoo ensimmäisillä oppitunneilla kurssin tuntisuunnitelman ja antaa ohjeita kurssin suorittamiseen. Myös oppikirja kannattaa olla hankittuna heti ensimmäiselle oppitunnille, koska erityisesti kielten ja matematiikan opiskelu lähtee liikkeelle heti oppikirjan avulla. Jos opiskelija ei voi osallistua ensimmäisille oppitunneille, on järkevää ilmoittaa siitä kurssin opettajalle. Näin pysyy kurssin vahvuudessa mukana.

Aikuisten lukiokoulutuksessa ei ole kiinteää, omaa ryhmää tai luokkaa eikä ryhmänohjausjärjestelmää. Opiskelija saa halutessaan opinto-ohjaajalta tukea oman lukujärjestyksen suunnitteluun ja tavoitteiden asettamiseen. Ohjaukseen tulee hakeutua omaehtoisesti. Opinto-ohjaajalta ja aineenopettajalta saa ohjeita tuntityöskentelyyn ja läksyjen lukemiseen. Opintojen edistyminen edellyttää lähiopetuksen oppitunneilla läsnäoloa. Lähiopetus auttaa tiedon rakentamisessa. Oppimisen edellytys on kuitenkin opiskelijan oma halu oppia.

Koulu odottaa opiskelijalta vastuullista opiskelua eli opintoihin sitoutumista. Odotamme, että opiskelijan opinnot edistyvät ja hän myös saavuttaa tavoitteensa. Olipa tavoite mikä tahansa, oppimisen eteen on tehtävä töitä.

6.1 Lähiopetus

Aikuislukion lähiopetus järjestetään neljänä päivänä viikossa, maanantaista torstaihin. Opetusta järjestetään sekä päivällä klo 10.15-15.55 (perusopetus ja LUVA-koulutus) että illalla 15.15-20.05 (lukiokoulutus) välisenä aikana. Lähiopetuksen oppituntien kellonaika riippuu siitä, mitä opintoja haluaa ja voi opiskella.

Opetus järjestetään opetusjakson aikana neljänä päivänä viikossa, maanantaista torstaihin 20 kertaa. Oppituntien pituus on 50 min. Opetusta voidaan järjestää myös kahtena päivänä viikossa, jolloin opetuskertoja on 10 ja oppituntien pituus on 100 min (=kaksoistunti). Kaksoistuntien opetus järjestetään kahtena päivänä viikossa, jolloin opetuspäivät ovat joko maanantai ja keskiviikko tai tiistai ja torstai.

Aikuislukion opiskelijalla on läsnäolovelvollisuus, jollei opintojen itsenäisestä suorittamisesta ole erikseen sovittu. Läsnäolo vaikuttaa kurssin arviointiin. Arvioinnin saamiseksi opiskelijalla on velvollisuus tehdä kurssiin liittyvät tehtävät ja osallistua kokeeseen tai osoittaa osaamistaan muulla, opettajan kanssa sovitulla tavalla. Työ- tai sairauspoissaoloista opiskelijan pitää neuvotella opettajan kanssa.

6.2 Etäopetus

Joitakin lukion oppiaineita ja kursseja järjestetään etäopetuksena. Kurssin kohdalla on silloin tästä merkintä ETÄ. Etäopetus tarkoittaa sitä, että kurssin opetus järjestetään osittain lähiopetuksena ja osittain itsenäisesti opiskellen. Etäopetus järjestetään yhdistämällä lähiopetusta koulussa ja opiskelijan itsenäistä työskentelyä. Lähiopetusta on kurssin aikana vähintään viisi kertaa, 100 min pituisina oppitunteina. Lähiopetus voi edetä kerran viikossa tai kaksi kertaa viikossa kurssin aikana. Etäopetuksena toteutettava kurssi merkitään kurssitarjottimeen lisätunnuksella ETÄ. Opetuspäivät on merkitty ETÄ-kurssin kohdalle kurssitarjottimeen. Opettaja kertoo tarkemmin kurssin alussa, miten opetus kyseisellä etäkurssilla järjestetään. ETÄ-kurssin suorittamiseen kuuluu opiskelijan itsenäistä työskentelyä opettajan antaman ohjeistuksen mukaan.

6.3 Verkko-opetus

Verkko-opetus on ohjattua opetusta koulun verkko-oppimisympäristössä, Kustissa. Verkkokursseja on tarjolla useammassa aikuislukion oppiaineissa. Verkkokurssit toteutetaan yhden opintojakson aikana. Verkkokurssit on merkitty aikuislukion kurssitarjottimeen tuntien 5-7 kohdille. Se, millä tuntikoodin paikalla verkkokurssi on kurssitarjottimessa sijoitettu, määrää kurssiin mahdollisesti liittyvän koepäivän. Opettaja päättää kuuluuko verkkokurssin suorittamiseen koetta.

Verkkokurssit on koottu yhteen myös erilliseen verkkokurssitarjottimeen. Verkkokurssit ovat avoimia kaikille. Verkkokurssien opiskelu vapauttaa lähiopetuksen läsnäolovelvoitteesta. Verkkokurssit sopivatkin erinomaisesti sellaiselle opiskelijalle, joka hallitsee itsenäistä opiskelutyyliä. Kurssiin liittyviä tehtäviä voi tehdä ajasta ja paikasta riippumatta, kuitenkin verkko-opettajan asettamiin aikamääriin mennessä. Verkkokursseissa ei ole lähiopetusta, mutta joissakin on lähitapaamisia opettajan kanssa. Lähitapaamiset tukevat mm. verkko-tehtävien tekemistä.

Kun opiskelija on ilmoittautunut opiskelijaksi ja verkkokurssille, saa hän sähköpostiviestin oppilashallinto-ohjelma Helmen kautta. Viestissä on kurssin aloittamiseksi tarvittavat menettelyohjeet ja mahdolliset lähiohjausajat. Verkkokurssit järjestetään ohjaavana opetuksena verkon välityksellä. Verkko-opetuksessa käytetään koulun omaa, Moodle-pohjaista Kusti-verkko-oppimisympäristöä. Verkkokurssin suorittamiseen kuuluu pääsääntöisesti loppukoe ja kielissä lisäksi kuuntelukoe. Loppukokeeseen on oikeus osallistua vain, jos verkotehtävät on suoritettu annetun aikataulun mukaan. Kurssin opettaja tiedottaa kurssiin kuuluvasta mahdollisesta koepäivästä ja kellonajasta.

7 MAKSUTON OPETUS

Opetus on opiskelijalle maksutonta, jos opiskelijan tavoitteena on saada päättötodistus joko aikuisten perusopetuksesta, lukiokoulutukseen valmistavasta koulutuksesta tai aikuisten lukiokoulutuksesta tai suorittaa ylioppilastutkinto. Lukiokoulutukseen valmentavan ja lukio-opetuksen oppikirjat ja työvälineet opiskelija hankkii itse. Perusopetuksen oppikirjoista saa osan koulusta. Aineopiskelu eli yhden oppiaineen tai kurssin opiskelu on maksutonta opiskelua.

8 AINEOPISKELUMAKSU

Jos opiskelija opiskelee samaan aikaan päätoimisesti jossakin muussa toisen asteen oppilaitoksessa ja haluaa suorittaa aikuislukiossa opintoja, hän maksaa kurssimaksun 120 €. Jos lukio-opintojen opintoaika on ylittynyt (neljä vuotta), joutuu opiskelija maksamaan opiskelustaan 120 € / kurssi. Opiskelija saa toimistosta tarvittavat

pankkiyhteystiedot aineopiskelumaksun suorittamiseksi. Maksu suoritetaan pankkiin. Opiskelija esittää maksukuitin opettajalle kurssin alussa.

9 OPETUSSUUNNITELMAT JA TUNTIAOT

Aikuisille tarkoitetut tuntijaot poikkeavat nuorille tarkoitetuista tuntijaoista oppimäärän ja pakollisesti suoritettavien oppiaineiden ja niiden laajuuden suhteen. Aikuisille tarkoitetun lukio-opetuksen tuntijaon tavoitteena on taata kaikille aikuisopiskelijoille keskeiset suomalaisen yleissivistyksen osa-alueet. Tuntijaon mukaisten pakollisten ja syventävien kurssien lisäksi aikuislukion tuntijaossa on myös koulukohtaisia syventäviä oppiaineita, aihekokonaisuuksia ja yksittäisiä kursseja. Opiskelija opiskelee vähintään yhtä kieltä A-oppimäärän tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi opiskelijan oppimäärän kuuluu toinen kotimainen kieli, mikä aikuislukiossa on B1-kieli. Opiskelijalla on myös mahdollisuus opiskella valinnaisena kielenä yhtä tai useampaa B3-kieltä. Opiskelijoille annetaan opintoihin liittyvää ohjausta, vaikka siihen osallistuminen onkin opiskelijalle vapaaehtoista.

Aikuisten perusopetuksen opiskelija noudattaa aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelmaa. Aikuisten lukiokoulutuksessa noudatetaan 1.8.2016 voimaan astunutta aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelmaa. Maahanmuuttajille ja vieraskieliselle opiskelijalle tarkoitettussa lukiokoulutukseen valmistavassa koulutuksessa (LUVA) noudatetaan omaa opetussuunnitelmaa ja tuntijakoa. Voimassaolevan opetussuunnitelman mukainen opinto-ohjelma on tämän oppaan lopussa.

10 HYVÄ TIETÄÄ

9.1 Opiskelijaksi ilmoittautuminen

Aikuislukiossa lukio-opinnot voi aloittaa jokaisen uuden jakson alussa, mikäli kurssitarjonnasta löytyy sopivia kursseja. Aloittaessaan opiskelun aikuislukiossa, opiskelija ilmoittautuu joko tutkinto-opiskelijaksi tai aineopiskelijaksi.

Tutkinto-opiskelijaksi ilmoittautuessa opiskelija tuo toimistoon viimeisen koulutodistuksensa ja täyttää läsnäoloilmoituksen. Viimeisin koulutodistus voi olla lukuvuositodistus perusopetuksesta, peruskoulun päättötodistus, erotodistus päivälukiosta, ammattitutkintotodistus tai todistus ammatillisista opinnoista. Ilmoittautuessaan aikuislukioon tutkinto-opiskelijaksi, opiskelija ei voi olla samaan aikaan opiskelijana toisessa toisen asteen oppilaitoksessa.

Jos opiskelija on kirjoilla toisessa oppilaitoksessa, esimerkiksi lukiossa tai ammatillisessa oppilaitoksessa, hän voi ilmoittautua aikuislukioon vain aineopiskelijaksi. Jos opiskelija haluaa siirtyä kokonaan päätoimiseksi opiskelijaksi aikuislukioon ja haluaa suorittaa opintonsa loppuun aikuislukiossa, on hänen erottava toisesta oppilaitoksesta ja toimitettava aikuislukioon siitä erotodistus.

Aineopiskelun tavoitteena voi olla korottaa aikaisempia perusopetuksen tai lukion päättötodistuksen arvosanoja. Tällöin opiskelija toimittaa toimistoon kopion peruskoulun tai lukion päättötodistuksesta. Jos tavoitteena on korottaa tai täydentää aikaisemmin suoritettua ylioppilastutkintoa, opiskelija suorittaa yo-kirjoitukset siinä lukiossa, mistä hän on valmistunut alun perin ylioppilaaksi. Aikuislukiossa voi suorittaa aineopiskelijana kaikkia yleissivistäviä oppiaineita ja kursseja. Mikäli opiskelija on samaan aikaan kirjoilla jossain toisessa toisen asteen oppilaitoksessa (lukio tai ammatillinen oppilaitos), aineopiskelu on maksullista 120 € / kurssi.

9.2 LYK –tunnukset

Jokaisella aikuislukion opiskelija saa opiskelijaksi ilmoittautumisen jälkeen LYK-tunnukset. LYK-tunnukset haetaan toimistosta parin arkipäivän kuluttua opiskelijaksi ilmoittautumisesta. Opiskelijan tulee säilyttää tunnukset huolellisesti. LYK-tunnuksen salasanan voi ensimmäisen kerran vaihtaa vain koulun konetta käyttäen, esimerkiksi toimistossa.

9.3 Jakso-opiskelu

Jakso-opiskelu on keskitettyä: opetusjakson aikana opiskellaan vain joitakin oppiaineita, tavallisesti 3–4 ainetta. Opiskelijalla on sama lukujärjestys koko jakson ajan. Opiskelija voi esim. työ- tai perheasioiden vuoksi keskeyttää opiskelunsa väliaikaisesti ja jatkaa myöhemmin siitä, mihin hän ennen keskeytystä jäi. Keskeytyksestä on aina ilmoitettava toimistoon.

9.4 Kurssitarjotin

Kurssitarjotin on lukuvuosi-kohtainen. Opiskelija suunnittelee itse opiskeluohjelmansa kurssitarjottimeen. Opintojen suunnittelussa opiskelija saa apua opinto-ohjaajalta, rehtorilta, aineenopettajilta ja toimistosta. Uuden opiskelijan, jonka tavoitteena on suorittaa lukion oppimäärää, on suotavaa käydä opinto-ohjaajalla ennen opintojen aloittamista.

9.5 Lukujärjestys

Opiskelijan kannattaa laatia opinnoistaan lukujärjestys. Opinto-ohjaaja auttaa lukujärjestyksen laadinnassa. Aikuisten perusopetuksen ja lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen (LUVA) lukujärjestykset on laadittu valmiiksi. Valmista lukujärjestystä voi käyttää mallina opintojen suorittamisessa tai muokata sitä tarvittaessa henkilökohtaisten tarpeiden ja tavoitteiden mukaan. Valmiita lukujärjestysmalleja saa opinto-ohjaajalta.

9.6 Kurseille ilmoittautuminen

Kaikki aikuislukiossa opiskelevat ilmoittautuvat ennakkoon seuraavan jakson kursseille Helmi -oppilashallinto-ohjelmaan. Helmeen voi kirjautua suoraan koulun verkkosivujen kautta www.lyk.fi/helmi tai suoraan <https://lyk.helmi.fi>

9.7 Kurssin aloittaminen

Kun opiskelija on ilmoittautunut verkon kautta ennakkoon kurssille, on hänen nimensä kurssin nimilistalla. Kurssille ennakkoon ilmoittautuminen on ehdottoman tärkeää. Kurssin opettaja tulostaa nimilistan ensimmäiselle opetustunnille ja tarkistaa kurssin osanottajat. Aikuislukion LÄHI- ja ETÄ -opetuksessa on läsnäolo-velvollisuus. Opiskelijan on osallistuttava opetusjakson ensimmäiselle oppitunnille. Opiskelija, jonka pääkoulu on muu kuin aikuislukio, antaa kurssin alussa opettajalle kurssilähetteen, jonka avulla kurssin arviointitieto menee lähettävälle koululle.

9.8 Oppimäärä

Oppimäärät on lueteltu lukion tuntijaossa. Aikuisten perusopetuksen oppimäärä on 46 kurssia. LUVA-koulutuksen oppimäärä on 25 kurssia. Aikuisten lukiokoulutuksen oppimäärä on 44.

9.9 Kurssi

Jokaisen oppiaineen oppimäärä muodostuu kursseista, esim. lukion A-kielen oppimäärä koostuu kuudesta pakollisesta kurssista. Kurssien sisällöt, oppikirjat ja arviointi on luettavissa Kurssit ja oppikirjat –oppaassa aikuislukion verkkosivuilla www.lyk.fi/aikuislukio

9.10 Oppikirjat

Aikuislukiossa käytettävät oppikirjat julkaistaan Kurssit ja oppikirjat –oppaassa ja erillisenä oppikirjalistana aikuislukion verkkosivuilla www.lyk.fi/aikuislukio. Opiskelija hankkii lukion oppikirjat itse joko uutena tai käytettynä. Uusista oppikirjoista voi saada kirjakaupoissa opiskelija-alennuksia. Käytettyjä oppikirjoja myydään niihin erikoistuneissa kirjakaupoissa. Käytettyä oppikirjaa hankittaessa kannattaa varmistaa, että kirja on edelleen käytössä kurssin oppikirjana. Oppikirja voi olla myös sähköinen ns. e-oppikirja. Oppikirja, olipa se sitten paperinen tai sähköinen, kannattaa valita sen mukaan, miten oppikirjaa haluaa lukea, käsitellä ja hyödyntää. Sähköinen oppikirja vaatii aina jonkinlaisen tieteknisen välineen (tietokone, tabletti), jonka avulla oppikirja "avataan".

Suomalainen Kirjakauppa www.suomalainen.com/ palvelee aikuislukion opiskelijoita. Se myöntää kanta-asiakkaalle alennuksia oppikirjoista. Oppikirjoja voi tilata verkosta ennakkoon ja noutaa myymälästä, verkko-kaupan toimitus on maksuton kanta-asiakkaalle. Uusia ja käytettyjä lukiokirjoja voi ostaa myös Jameran verkkokaupasta tai myymälästä: Mariankatu 17, Lahti. Tässä linkki Jameran sivuille Jamera

9.11 Muut opiskeluvälineet

Lukion oppiaineiden opiskelussa käytetään opiskeluvälineenä kannettavaa tietokonetta eli läppäriä. Myös kurssikokeet tehdään pääsääntöisesti digitaalisina. Ylioppilastutkinnon kokeet tehdään kaikki digitaalisina. Aikuislukiossa opiskelevan kannattaa siis hankkia oma, tarpeisiin sopiva läppäri. Tabletilla tai kännykällä ei opiskelussa pärjää, eikä niillä voi suorittaa kurssikokeita. Oman tietokoneen avulla oppii parhaiten käyttämään digitaalisia ohjelmia opiskelussa ja kokeen tekemisessä. Lahden yhteiskoululla on tarjolla vain rajallinen määrä tietokoneita oppituntien ajaksi.

Lukion opiskelijan kannattaa tutkia Lukiolaiskannettava.fi-palvelukonseptia. Kyseessä on Opinsys-niminen yritys, joka käytetyistä business-tason koneista kasaa lukiolaisten käyttöön soveltuvan koneen ja integroi siihen kaikki lukiolaisille tarvittavat ohjelmistot. Kone täyttää tietysti kaikki ylioppilastutkinnon vaatimukset ja mm. sähköinen Abitti-koejärjestelmä, jolla tehdään lukiossa kurssikokeita. Myös ylioppilastutkinnon kokeet pohjautuvat Abitti-koejärjestelmään. Koejärjestelmä toimii koneessa ilman erillistä tikkua ja päivittyy automaattisesti. Lukiolaiskannettavan hinta 300-500 € on vain murto-osan verrattuna uuden koneen hintaan. Lisätietoja ja tilausmahdollisuus suoraan osoitteessa www.lukiolaiskannettava.fi.

Lahden yhteiskoulu tarjoaa ohjausta tietotekniikan käytöstä opiskelussa. Koulun tieto- ja viestintätieteiden tukihenkilö Simo Markkanen auttaa opiskelijoita tietoteknisissä ongelmissa. TVT-paja järjestetään keskiviikkoina klo 14.30-15.00 koulun ATK-luokassa toisessa kerroksessa. TVT-pajaan voi tulla kysymään tietoteknisistä ongelmista, laitehankinnoista, digitaalisista kokeista sekä niihin liittyvistä ohjelmista ja lisälaitteista tms., koulun järjestelmistä ja palveluista. TVT-tuelle voi laittaa sähköpostia atktuki@lyk.fi tai soittaa 044 0885 502.

9.12 Kurssien suoritusjärjestys

Lukion oppiaineeseen kuuluvat kurssit suoritetaan yleensä numerojärjestyksessä. Kurssikuvaukset ja oppikirja -oppaassa on kaikkien kurssien sisältökuvaukset ja ohjeet suoritusjärjestyksestä. Poikkeavasta suoritusjärjestyksestä voi tiedustella aineen opettajalta tai opinto-ohjaajalta.

9.13 Läsnaölovelvollisuus

Opiskelijalla on lähi- ja etäopetuksessa läsnäolovelvollisuus. Läsnaölokerrat ovat yhteydessä kurssin arviointiin. Ylimenevistä työ- ja sairauspoissaoloista opiskelija voi neuvotella opettajan kanssa. Jos opiskelijalle tulee kurssin aikana liikaa poissaoloja, opettaja voi harkintansa perusteella merkitä kurssin keskeytyneeksi. Arvioinnin saamiseksi opiskelijalla on velvollisuus tehdä kurssiin liittyvät tehtävät ja osallistua kokeeseen tai osoittaa osaamisensa muulla, opettajan kanssa sovitulla tavalla. Opiskelijalla, jonka tavoitteena on suorittaa ylioppilastutkinto ammatillisen tutkinnon perusteella, ei ole kurssilla läsnäolovelvoitetta, jollei hän halua kurssista arvosanaa. Verkko-opetuksena järjestettävällä kurssilla ei opiskelijalla ole muuta ”läsnäolovelvoitetta” kuin osallistua kurssin suorittamiseen, tehdä kurssiin kuuluvat tehtävät tai osasuoritukset annettuihin päivämääriin mennessä.

9.14 Tenttimisoikeus

Jos opiskelijalla on oikeus tenttiä kurssi, hänen ei välttämättä tarvitse osallistua kurssin opetukseen. Tenttimisoikeus on olemassa silloin, kun opiskelija on aikaisemmin opiskellut kurssin ja kurssi on arvioitu merkinnällä O (=osallistunut opetukseen) tai hänellä on aikaisempi hyväksyty arvosana kurssista. Opiskelijan on ilmoitettava kurssille kurssin alussa ja sovittava kurssin tenttimisestä opettajan kanssa. Tällöin opiskelija ja opettaja sopivat kurssiin liittyvistä osasuorituksista ja loppukokeesta.

9.15 Kurssin suorittaminen itsenäisesti

Vain erityisestä, perustellusta syystä opiskelija voi saada luvan suorittaa kurssi osallistumatta opetukseen, itsenäisesti. Opintojen itsenäiseen suorittamiseen on pyydettävä lupa rehtorilta. Luvan saamiseksi täytyy olla perusteltu syy. Itsenäisestä opintojen suorittamisesta laaditaan opiskelijalle opintosuunnitelma. Itsenäiseen opiskeluun kuuluu annettujen tehtävien tekeminen ja niiden palautus kurssin opettajan antamaan määräpäivään mennessä sekä mahdolliseen välikokeeseen että kurssin loppukokeeseen osallistuminen. Jos opiskelija saa rehtorilta luvan suorittaa kurssi itsenäisesti, huolehtii hän itse kurssille ilmoittautumisestaan ja ottaa yhteyden kurssin opettajaan saadakseen ohjeet kurssin suorittamisesta.

9.16 Opintojen suorittaminen muussa oppilaitoksessa

Lukion oppimäärään voidaan sisällyttää myös ammatillisia opintoja ja muita lukion tehtävään soveltuvia opintoja. Mikäli opiskelija haluaa, että hänen lukion oppimääräänsä tunnustetaan muualla suoritettuja opintoja tai hankittua osaamista, on hänen toimitettava aikuislukion rehtorille tai opinto-ohjaajalle todistus suoritetuista opinnoista tai muu selvitys hankitusta osaamisesta. Esimerkiksi musiikkioppilaitoksissa suoritettuja musiikkikursseja voidaan lukea hyväksi lukio-opintoihin. Tällöin rehtori noudattaa osaamisen tunnistamisessa oppilaitosten kesken sovittua käytäntöä. Rehtori tai opinto-ohjaaja merkitsee tiedon muiden opintojen tunnustamisesta opiskelijan henkilökohtaiseen opinto-ohjelmaan.

10 PÄÄTTÖVIKKO

10.1 Opetus- tai koepäivä

Jakson lopussa on päättöviikko, jossa voidaan järjestää joko opetusta tai koe. Jos päättöviikolla ei ole koetta, kokeeseen varattu aika eli 120 min käytetään opetukseen ja oppimispalautteen antamiseen. Opettaja arvioi oppimista ja antaa siitä palautetta opiskelijoille. Annettu palaute edistää opiskelijan motivaatiota ja oppimista.

Päättöviikolla mahdollisesti järjestettävät kokeet alkavat päättöviikon järjestyksen mukaan, joka on kurssi-tarjottimessa. Tarkemmat tiedot koepaikasta, päivästä ja kellonajasta saa kurssin aikana. Koe tehdään yleensä siinä luokassa, missä on ollut kurssin opetus. Matkapuhelin on oltava ehdottomasti suljettuna laukussa tai repussa. Matkapuhelinta ei saa pitää pulpetilla, eikä taskussa.

Kurssin opettaja palauttaa kokeen viimeistään uuden jakson 4. opetusiltaan mennessä. Opettaja ilmoittaa opiskelijoille, milloin ja missä kokeet palautetaan. Koepaperin voi saada takaisin vain opettajan ennakkoon ilmoittamana aikana ja ilmoittamassa paikassa. Jos opiskelija haluaa saada kokeensa palautettuna kotiosoit-teeseen, hän tuo opettajalle kirjekuoren postimerkkeineen. Kuoressa tulee olla postimerkki, opiskelijan nimi ja osoite. Opettaja tallentaa kurssin arvosanat koulun oppilashallinto-ohjelmaan viimeistään seuraavan jakson 4. opetuspäivänä. Opiskelija voi tarkastella omia suorituksiaan ja kurssista saatuja merkintöjä oppilashal-linto-ohjelma Helmen kautta. Opiskelija voi myös halutessaan tulostaa omat suorituksensa opintokorttina. Virallisen opintokirjanotteen, jonka rehtori allekirjoittaa saa pyydettäessä toimistosta viikon kuluttua jakson päättymisestä.

10.2 Paperikokeessa tarvittavat välineet

Jos koe pidetään ns. paperikokeena, opiskelija tuo koetilaisuuteen omat koepaperit, kokeissa tarvittavat kir-joituvälineet ja kokeessa sallitut apuvälineet. Koepaperiksi käy taitettu paperiarkki (A3) eli konseptipaperi. Kaupat myyvät kyseistä paperia nimellä koepaperi. Koepapereita kannattaa olla riittävästi, että niitä riittää myös vastausten luonnosteluun. Koepapereihin tehdään 3-5 ruudun marginaalit. Koepaperin ylälaitaan kir-joitetaan oma nimi ja kokeen päivämäärä. Vastaukset on kirjoitettava selvällä käsialalla. Kirjoitusvälineenä käytetään hyvälaatuisia lyijykyniä (HB tai nro 2). Piirroksissa saa käyttää värikyniä (ei kuitenkaan punakynää). Epäselvä tai epäsiisti vastaus voi alentaa pistemäärää. Matematiikan, fysiikan, kemian ja maantieteen ko-keissa sallitaan apuvälineiksi taulukkokirja ja laskin. Opiskelijan tuoma taulukkokirja tarkistetaan koetilaisuudessa.

10.3 Digitaalisissa kurssikokeissa tarvittavat välineet

Digitaalinen kurssikoe tehdään Ylioppilastutkintolautakunnan kehittämässä Abitti –koeympäristössä tai muuta sähköisessä koeympäristössä. Opiskelija harjoittelee sähköisen kokeen tekemistä lukion kursseilla en-nen digitaaliseen ylioppilastutkinnon kokeeseen osallistumista. Opiskelija käyttää kurssikokeissa ja yo-ko-keessa omaa tietokonetta, langallista kuuloketta ja hiirtä.

11 OPPIMISEN ARVIOINTI

11.1 Arvioinnin perusteet

Lahden yhteiskoulun aikuislukion opiskelija-arviointi perustuu lukiolain 17 § kohtaan sekä vastaaviin asetuk-siin ja Aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteisiin 2015 ja Lahden yhteiskoulun aikuislukion koulukohtaiseen opetussuunnitelmaan 20216. Arvioinnin periaatteina pidetään koulun opetussuunnitel-massa asetettuja yleisiä tavoitteita, oppiaineiden tiedollisia ja taidollisia tavoitteita sekä opiskelijan itselleen asettamia tavoitteita.

Yleisten arviointiperusteiden lisäksi kunkin kurssin tavoitteet ja arviointiperusteet selvitetään opiskelijalle kurssin alussa, jolloin niistä keskustellaan opiskelijoiden kanssa. Arviointiperusteista tiedottaminen parantaa opiskelijoiden ja opettajien oikeusturvaa ja tukee opiskelijaa työskentelyn suunnittelussa.

11.2 Arvioinnin tehtävät

Oppimisen arvioinnin tehtävänä on edistää opiskelijan oppimista. Lähtökohtana on, että opiskelija ymmärtää, mitä on tarkoitus oppia ja miten oppimista arvioidaan. Arvioinnilla opiskelijaa kannustetaan omien tavoitteiden asettamiseen ja tarkoituksenmukaisten työskentelytapojen valintaan. Opintojen aikainen arviointi ja palautteen antaminen ovat osa opiskelijan ja opettajan välistä vuorovaikutusta. Palaute sekä itse- ja vertaisarviointi ohjaavat opiskelijaa tarkentamaan asetettuja tavoitteita ja kehittämään työskentelyään tavoitteiden suuntaisesti. Opiskelijan oppimisen arviointi antaa opiskelijalle palautetta opintojen edistymisestä ja oppimistuloksista sekä lukio-opintojen aikana, että opiskelun päättyessä.

11.3 Kurssisuorituksen arviointi

Kurssisuorituksesta annetaan arvosana kurssin päätyttyä. Annettava arvosana perustuu monipuoliseen näyttöön oppiaineen ja kurssin tavoitteiden saavuttamisesta. Erilaisten tuotosten lisäksi käytetään opiskelijan oppimisen ja työskentelyn havainnointia. Arvosanan antamisen tukena voidaan käyttää opettajan ja opiskelijan välisiä keskusteluja sekä opiskelijoiden itse- ja vertaisarviointia. Arvioinnin kohteina ovat opiskelijan tiedot ja taidot. Arviointi ei kohdistu opiskelijoiden arvoihin, asenteisiin tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin. Oppitunnille osallistuminen ja opiskelijan aktiivisuus huomioidaan kurssin arvioinnissa. Kurssin opettaja kertoo kurssin alussa, miten aktiivisuus huomioidaan kyseisessä kurssissa.

Opettaja määrää kurssiarvosanan mahdollisen loppukokeen ja osasuoritusten, aineiden ja harjoitusten sekä yleisen aktiivisuuden perusteella. Jos opiskelijan saama kokeen arvosana on esimerkiksi 7,5, opettaja voi päättää kurssin arvosanaksi joko 7 tai 8 riippuen opiskelijan yleisestä aktiivisuudesta ja harrastuneisuudesta. Opiskelija voi pyytää arvioinnin uusimista tai oikaisua kahden kuukauden kuluessa arvosanan tiedoksi saamisesta. Uudesta arvioinnista päättävät rehtori ja opettaja yhdessä.

11.4 Numeroarvosanat ja suoritusmerkinnät

11.4.1 Lukio

Aikuisten lukiokoulutuksessa arvostelu annetaan numeroin tai suoritusmerkinnällä. Numeroarvostelussa käytetään asteikkoa 4 – 10. Arvosana 5 osoittaa välttäviä, 6 kohtalaisia, 7 tyydyttäviä, 8 hyviä, 9 kiitettäviä ja 10 erinomaisia tietoja ja taitoja. Hylätty suoritus merkitään arvosanalla 4.

Pakolliset ja syventävät valtakunnalliset kurssit arvioidaan numeroin silloin, kun arvioinnin edellytykset täyttyvät. Teemaopintojen kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä (S = suoritettu) tai merkinnällä hylätty (H = hylätty).

- Opiskelijalta edellytetään kurssin aikana tai kurssikokeessa riittävää näyttöä arvosanan saamiseksi. Jos nämä ehdot eivät täyty, opettaja voi merkitä arvostelulomakkeeseen O = osallistunut opetukseen tai H = hylätty kurssi.
- Esimerkiksi tyhjäksi jätetty koepaperi, asiattomat vastaukset tai vastaukset, jotka ovat täysin väriä, eivät täytä arvioinnin edellytyksiä.
- Myös arvosana neljä (4) edellyttää, että arvioinnin edellytykset täyttyvät. Arvosanalla neljä (4) suoritettu kurssi lasketaan oppimäärän kurssikertymään, jos suoritus kuuluu oppiaineen hyväksytyyn oppimäärään.

Koulukohtaisista syventävistä kursseista ja muista lukion tehtäviin kuuluvista kursseista annetaan suoritusmerkintä tai hylätty merkintä (S = suoritettu, H = hylätty). Hylättyä kurssia ei lasketa kurssikertymään. Kirjallisesti annettu sanallinen arviointi ja suullisesti arviointikeskustelussa annettu palaute voivat täydentää ja täsmentää arvosanaa.

11.4.2 Perusopetus

Oppiaineiden kaikki pakolliset ja valinnaiset kurssit arvioidaan numeroin tai sanallisesti. Numeroarvostelussa käytetään asteikkoa 4-10. Arvosana 5 osoittaa välttäviä, 6 kohtalaisia, 7 tyydyttäviä, 8 hyviä, 9 kiitettäviä sekä 10 erinomaisia tietoja ja taitoja. Hylätty suoritus merkitään arvosanalla 4. Valinnaisista oppiaineista tieto- ja viestintätekniikka sekä työelämään tutustuminen arvioidaan sanallisesti käyttäen suoritusmerkintää S.

11.4.3 LUVA-koulutus

Opiskelijan opiskelema kurssi arvioidaan sen päätyttyä. Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen opetus-suunnitelman perusteissa määritellyt kurssit arvioidaan suoritettu–hylätty. Kirjallisesti annettu sanallinen arviointi ja suullisesti arviointikeskustelussa annettu palaute voivat myös täydentää ja täsmentää arvosanaa.

11.5 Muut arviointimerkinnot: O ja K

O-merkintä

1. Jos opiskelija on osallistunut opetukseen, mutta ei ole osallistunut kurssin loppukokeeseen, kurssi arvioidaan O-merkinnällä. O-merkintä ei ole kurssin arvosana eikä sitä lasketa kurssikertymään.
 - Opiskelijalla on mahdollisuus täydentää suoritustaan kokeella joko
 - uusintakokeessa, joita järjestetään kaksi kertaa lukuvuoden aikana, syys- ja kevätlukukaudella tai
 - ilmoittautumalla kurssille, jos kurssi järjestetään uudestaan kuluvan lukuvuoden aikana ja sopimalla opettajan kanssa kurssin alussa kurssikokeen tekemisestä.
 - Jos opiskelija täydentää osaamistaan kokeella, opettaja muuttaa O-merkinnän arvosanaksi.
2. Jos kurssin suoritukset jäävät joiltain osin vajaaksi tai jokin osasuoritus puuttuu, kurssi arvioidaan ensin O-merkinnällä.
 - Opettaja kirjoittaa arviointikohtaan lisätiedon siitä, mitä osasuorituksia kurssista puuttuu.
 - Opiskelija voi täydentää kurssin osasuorituksia seuraavan opetusjakson aikana tai myöhemmin, jos siitä on sovittu opettajan kanssa.
 - Kun opiskelija on täydentänyt suoritustaan annettuun päivämäärään mennessä, opettaja arvioi kurssin uudestaan, ja muuttaa O-merkinnän arvosanaksi.
 - Jos opiskelija ei täydennä suoritustaan, opettaja merkitsee kurssin keskeytyneeksi.

K-merkintä

1. Jos opiskelija ei ole ollut läsnä eikä ole ottanut mitään yhteyttä opettajaan kurssin 5. opetuskertaan mennessä, kurssi katsotaan keskeytyneeksi ja opettaja merkitsee kurssin K-merkinnällä.
2. Jos opiskelija on ollut poissa yli puolet kurssin opetuskerroista eikä hänellä ole siihen rehtorin erityistä lupaa, kurssi katsotaan keskeytyneeksi ja opettaja merkitsee kurssin K-merkinnällä.
3. Keskeytynyttä kurssia ei lasketa kurssikertymään.

12 HYLÄTYN KURSSIN UUSIMINEN

Opiskelijalle annetaan mahdollisuus hylätyn kurssiarvosanan korottamiseen osoittamalla osaamista kurssin keskeisissä tiedoissa ja taidoissa. Hylättyä kurssia (arvosana 4) voi uusia kokeella kahdella eri tavalla:

1. Uusintakokeessa
 - Aikuislukiossa järjestetään kaksi uusintakoepäivää, joissa voi uusia hylättyä arvosanaa kokeella. Uusintakoepäivät ovat lukuvuonna 2020–2021: ti 27.11.2020 ja ti 11.5.2021 klo 16.15-18.15.
2. Suorittamalla kurssi kokonaisuudessaan uudelleen

- Kun kurssi järjestetään uudelleen, opiskelija ilmoittautuu kurssille ennakoon ja osallistuu opetukseen, tekee tarvittavat kurssiin liittyvät tehtävät sekä osallistuu kurssiin liittyviin loppukokeisiin.

13 HYVÄKSYTYN KURSSIN UUSIMINEN

Opiskelija voi uusia hyväksytysti arvioidun kurssin (arvosana 5-10). Kun kurssi järjestetään uudelleen, opiskelija ilmoittautuu kurssille ennakoon ja sopii kurssin alussa opettajan kanssa sopivasta kurssin uusimistavasta. Reaaliaineissa ja matematiikassa hyväksytysti arvioitu kurssi uusitaan kurssikokeella, josta sovitaan opettajan kanssa kurssin alussa. Äidinkielessä, toisessa kotimaisessa kielessä ja vieraassa kielessä opiskelija sopii opettajan kanssa suorittamistavasta kurssin alussa. Lopulliseksi kurssiarvosanaksi tulee kyseisistä suorituksista parempi. Hyväksyttyä kurssia ei voi uusia uusintakokeessa.

13.1 Itsenäisesti suoritettu kurssi

Opiskelija voi erityisestä, perustellusta syystä suorittaa kurssin rehtorin ja opettajan kanssa sopimallaan tavalla osallistumatta opetukseen tai kurssikokeeseen. Itsenäisesti opiskellusta kurssista edellytetään hyväksytty arvosana.

13.2 Suullisen kielitaidon kurssien arviointi

Toisen kotimaisen kielen A-oppimäärän syventävän kurssin 8 ja B1-oppimäärän syventävän kurssin 6 arviointi perustuvat Opetushallituksen tuottamasta suullisen kielitaidon kokeesta saatuun arvosanaan ja muihin kurssin aikaisiin näyttöihin. Kurseista annetaan numeroarvosana käyttäen asteikkoa 4–10. Myös kurssiin kuuluvasta suullisen kielitaidon kokeesta annetaan numeroarvosana käyttäen asteikkoa 4–10. Kurssin arvioinnin edellytykset täyttyvät, kun opiskelija on antanut kurssin suorittamiseksi sovitut näytöt ja suorittanut kurssiin kuuluvan suullisen kielitaidon kokeen.

13.3 Opintoissa edistyminen

Lahden yhteiskoulun aikuislukion opiskelijalle ja alle 18-vuotiaan opiskelijan huoltajalle / huoltajille myönnetään tunnukset koulun käyttämään oppilashallinto-ohjelmaan, josta opiskelija tai hänen huoltajansa voivat seurata opintojen edistymistä ja työskentelyä. Mikäli opiskelijalle kertyy hyväksytyjä kurssisuorituksia vähemmän kuin 2 kurssia / jakso, tulee opiskelijan hakeutua keskustelemaan asiasta opinto-ohjaajan kanssa. Myös opinto-ohjaaja seuraa opiskelijan edistymistä ja on tarvittaessa yhteydessä opiskelijaan tai alle 18-vuotiaan opiskelijan huoltajaan / huoltajiin.

13.4 Oppimisen ja opiskelun tuki

Oppimisen ja opiskelun tuen tarkoituksena on tukea opiskelijaa lukio-opintojen suorittamisessa. Tavoitteena on esteetön oppimisympäristö. Pyrimme ennaltaehkäisemään oppimisvaikeuksia ja tunnistamaan ne varhain. Koesuoritusta heikentävä syy, lukihäiriö, sairaus, vamma, erityisen vaikea elämäntilanne tai vieraskielisyys voidaan ottaa huomioon erityisjärjestelyin.

Jos opiskelijalla on oppimisvaikeuksia, tulee ne ottaa esille mahdollisimman varhain. Näin pystytään laatimaan lausunto erityisjärjestelyiden tarpeesta ja toteuttamaan ne jo opintojen aikana. Koulussa järjestetyt tukitoimet, kuten koetilanteen erityisjärjestelyt, kirjataan opiskelijan henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan.

Kyseeseen tulevia erityisjärjestelyjä kurssikokeen tekemisessä voivat olla:

- istumapaikka koetilassa luokan edessä, takana tai lähellä ovea
- vaihtoehtoinen suoritustapa (mahdollisuus muuhun osaamisen näyttöön kuin koe)

- lisäaika kokeen tekemiseen
- erillinen koetila
- oikeus suurentaa kirjasinkokoa (digitaalinen koe)
- oikeus käyttää suurempaa näyttöä (digitaalinen koe).

Normaali koeaika aikuislukiossa on kaksi tuntia. Aineenopettaja voi myöntää lisäaikaa 15 minuuttia kokeen tekemiseksi. Lisäajan saamiseksi täytyy sopia opettajan kanssa etukäteen. Opettaja voi myös siirtää tarvittaessa opiskelijan tekemään koetta vapaana olevaan luokkaan.

Rehtori tekee päätöksen koulussa järjestettävistä erityisjärjestelyistä asiantuntijalausunnon, opiskelijan tai hänen huoltajansa kanssa käytyjen keskustelujen perusteella. Myös aineenopettajien tekemät havainnot opiskelijan työskentelystä ja opiskelijan kanssa kädyt keskustelut vaikuttavat päätöksentekoon tarvittavista järjestelyistä. Rehtori antaa erityisjärjestelypäätöksen tiedoksi kyseisen oppiaineen opettajalle. Erityisjärjestelyjen toteuttamiseen ryhdytään päätöksen mukaisesti. Rehtori voi tarvittaessa muuttaa tai purkaa jo myönnettyt erityisjärjestelyt, jos erityisjärjestelyitä ei enää tarvita tai niille ei ole enää perusteita.

13.5 Oppiaineen oppimäärän arviointi

Kunkin oppiaineen tai aineryhmän arvioinnista päättää opiskelijan opettaja tai, jos opettajia on useita, opettajat yhdessä. Päättöarvioinnista päättävät rehtori ja opiskelijan opettajat yhdessä. Oppiaineen oppimäärä muodostuu opiskelijan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti opiskelemista oppiaineen kursseista. Opiskelijan opiskelusuunnitelma tarkentuu lukio-opintojen aikana. Sen laatiminen ja seuranta ohjaavat opiskelijaa tavoitteellisiin kurssivalintoihin. Samassa oppiaineessa eri opiskelijoilla voi olla erilaajuiset oppimäärät. Eri oppiaineiden pakolliset ja valtakunnalliset syventävät kurssit on kuvattu aikuislukion Kurssit ja oppikirjat -oppaassa www.lyk.fi/aikuislukio

Matematiikan yhteinen kurssi luetaan opiskelijan suorittamaan matematiikan oppimäärään mukaan. Teemaopintojen valtakunnallinen syventävä kurssi ei muodosta oppimäärää, vaan se on erillinen kurssi. Opiskelijan opiskelemissa pakollisia ja valtakunnallisia syventäviä kursseja ei voi jälkikäteen poistaa lukuun ottamatta hylättyä teemaopintokurssia. Koulukohtaisista syventävistä kursseista luetaan oppiaineen oppimäärään vain opiskelijan hyväksytysti suorittamat kurssit.

Oppiaineen oppimäärässä opiskelijalla saa olla hylättyjä kurssiarvosanoja enintään seuraavasti:

Opiskelijan opiskelemissa pakollisia ja valtakunnallisia syventäviä kursseja	joista voi olla hylättyjä kurssiarvosanoja enintään
1–2 kurssia	0
3–5 kurssia	1
6–8 kurssia	2
9 kurssia tai enemmän	3

Oppiaineen oppimäärän arvosana määräytyy opiskelijan opiskelemien pakollisten ja valtakunnallisten syventävien kurssien kurssiarvosanojen aritmeettisena keskiarvosanana.

Opiskelijalle, joka ei ole tullut hyväksytyksi jossakin oppiaineessa tai joka haluaa korottaa saamaansa päättöarvosanaa, järjestetään mahdollisuus suorittaa oppiaine tai korottaa sen päättöarvosanaa ylioppilaskirjoituksen jälkeen järjestettävässä korotuskuulustelussa. Mikäli opiskelija osoittaa korotuskuulustelussa suurempaa kypsyttä ja parempaa oppiaineen hallintaa kuin kurssien arvosanoista määräytyvä oppiaineen arvosana edellyttää, arvosanaa korotetaan.

Oppiaineen oppimäärän arvosanaa on mahdollista korottaa edellä mainitun korotuskuulustelun lisäksi

- koulukohtaisten syventävien ja muiden lukion tehtävään kuuluvien kurssien pohjalta annetulla lisänäytöllä

- mikäli opiskelijan arvioinnista päättävät harkitsevat, että opiskelijan tiedot ja taidot ovat oppiaineen päättövaiheessa kurssiarvosanojen perusteella määräytyvää arvosanaa paremmat.

13.6 Päättötodistuksessa numeroin arvioitavat oppiaineet

Pakollisten oppiaineiden ja valinnaisten vieraiden kielten oppimäärästä annetaan numeroarvosana. Teemaopintojen kurssista annetaan suoritusmerkintä. Mikäli opiskelija pyytää, hän on oikeutettu saamaan suoritusmerkinnän liikunnasta ja sellaisista oppiaineista, joissa opiskelijan suorittama oppimäärä käsittää vain yhden kurssin, sekä valinnaisista vieraista kielistä, mikäli opiskelijan suorittama oppimäärä niissä käsittää vain kaksi kurssia.

14 PÄÄTTÖARVOSANOJEN KOROTTAMINEN

14.1 Perusopetus

Perusopetuksen päättöarvosanoja voi aikuislukiossa korottaa aineopiskelijana. Opiskelija suorittaa oppiaineessa korottamiseen vaaditun kurssimäärän. Aineen opettaja arvioi opiskelijan osallistumisen ja annettujen näyttöjen perusteella korottuuko päättöarvosana ja määrää uuden päättöarvosanan. Seuraavassa taulukossa on ohjeet perusopetuksen päättöarvosanojen korottamiseen.

Suomen kieli ja kirjallisuus	suoritettava vähintään 2 perusopetuksen kurssia
Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus	suoritettava vähintään 4 perusopetuksen kurssia
Toinen kotimainen kieli, B1-ruotsi	suoritettava vähintään koko kurssikokonaisuus 1-3
Vieras kieli, A1-englanti	suoritettava vähintään kurssit 5-7
Matematiikka	suoritettava vähintään opintokokonaisuus 1-4
Uskonto ja elämäkatsomustieto	suoritettava vähintään 1 pakollinen kurssi kyseisessä aineessa
Historia	suoritettava vähintään 1 pakollinen kurssi
Yhteiskuntaoppi	suoritettava vähintään pakolliset kurssit 1-2
Fysiikka	suoritettava vähintään 1 pakollinen kurssi
Kemia	suoritettava vähintään 1 pakollinen kurssi
Biologia	suoritettava vähintään 1 pakollinen kurssi
Maantiede	suoritettava vähintään 1 pakollinen kurssi
Terveystieto	suoritettava vähintään 1 pakollinen kurssi

Jos suoritettavien kurssien keskiarvo on parempi kuin päättötodistuksessa oleva päättöarvosana, on oppiaine korotettu. Opiskelijalle annetaan Todistus perusopetuksen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta, jonka voi liittää päättötodistuksen liitteeksi. Uutta päättötodistusta ei kirjoiteta.

14.2 Lukio

Lukion oppiaineiden arvosanoja korotettaessa on suoritettava asianomaisen aineen koko aikuislukion oppimäärä reaaliaineissa, matematiikassa ja äidinkiessä.

- Kielissä riittää kaksi viimeistä kurssia.
- Oppiaineessa, jossa ei ole yhtään pakollista kurssia ts. aikuislukion valinnaiset oppiaineet, on kurseja suoritettava sama määrä kuin päättötodistukseen on oppiaineen kohdalle merkitty.
- Jos suoritettavien kurssien keskiarvo on parempi kuin päättötodistuksessa oleva päättöarvosana, on oppiaine korotettu.
- Opiskelijalle annetaan Todistus oppimäärän suorittamisesta, jonka voi liittää päättötodistuksen liitteeksi. Uutta päättötodistusta ei kirjoiteta.

15 OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN JA OPINTOJEN HYVÄKSILUKEMINEN

Aikaisemmin suoritettut lukio-opinnot, ammatilliset opinnot ja muut lukion tehtävään soveltuvat tunnustettavat opinnot sisällytetään aikuisten lukiokoulutuksen oppimäärään. Opiskelija hakee muualla suorittamiensa opintojen tai muutoin hankkimansa osaamisen tunnustamista. Opiskelijan on toimitettava aikuislukion rehtorille tai opinto-ohjaajalle todistus aikaisemmin suoritetuista opinnoista, muu selvitys muualla suoritetuista opinnoista tai hankitusta osaamisesta. Tarvittaessa opiskelijaa pyydetään täydentämään näyttöä suhteessa lukiokoulutuksen tavoitteisiin. Myös opintojen laajuuteen kiinnitetään huomiota. Opiskelijoille annetaan tietoa osaamisen tunnustamisen käytännöistä.

Rehtori ja opinto-ohjaaja voivat arvioida ja tunnistaa muissa oppilaitoksissa suoritettut opinnot. Osaamisen tunnustamisella voidaan lukea opiskelijalle hyväksi ja korvata lukion oppimäärään kuuluvia pakollisia tai syventäviä opintoja. Päätös osaamisen tunnustamisesta tehdään sitä erikseen pyydettyä ennen mainittujen opintojen tai hyväksiluettavaa osaamista koskevan opintokokonaisuuden alkamista.

Rehtori ja opinto-ohjaaja tarkistavat, että aikuislukiossa opiskeleva opiskelija suorittaa lukion oppimäärän aikuisten lukiokoulutuksen tuntijaon ja opetussuunnitelman mukaan. Opiskelija osallistuu oman henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa suunnitteluun ja laadintaan. Opiskelija saa opiskelusuunnitelman tekemiseen ohjausta. Opiskelusuunnitelman pohjalta laaditaan kirjallinen opinto-ohjelma, joka annetaan opiskelijalle tiedoksi.

Tavoitteena on, että opiskelijalla olisi aikuislukiosta valmistuessaan ajantasainen yleissivistävä tieto ja osaaminen. Jos jokin hyväksiluettava oppiaineen oppimäärä on suoritettu loppuun, se siirretään suoraan lukion päättötodistukseen, ellei opiskelija halua korottaa suorittamiaan kursseja.

Muualla suoritettuja opintoja tai muutoin hankittua osaamista voidaan lukea hyväksi lukio-opintoihin pakolliseksi, syventäväksi tai muiksi lukion tehtävään kuuluviksi kursseiksi. Mikäli opinnot tai muutoin hankittu osaaminen luetaan hyväksi numerolla arvioitavaan kurssiin, kurssista annetaan numeroarvosana. Arvosanan määrittelyn tueksi voidaan tarvittaessa edellyttää lisänäyttöjä. Muutoin hankitun osaamisen arvioinnissa menettellään kuten opetussuunnitelmassa kurssien ja oppimäärän arvioinnista määrätään.

Luettaessa opiskelijalle hyväksi opintoja muista oppilaitoksista pitäydytään suoritusoppilaitoksen antamaan arviointiin. Jos kyseessä on lukion opetussuunnitelmassa numeroin arvioitava kurssi, sen arvosana muutetaan lukion arvosana-asteikolle seuraavan vastaavuusasteikon mukaisesti:

asteikko 1–5	lukioasteikko	asteikko 1–3
1 (tyydyttävä)	5 (välttävä)	1
2 (tyydyttävä)	6 (kohtalainen)	1
3 (hyvä)	7 (tyydyttävä)	2
4 (hyvä)	8 (hyvä)	2
5 (kiitettävä)	9 (kiitettävä), 10 (erinomainen)	3

Tapauksissa, joissa ei voi päätellä kumpaa lukion arvosanaa toisessa oppilaitoksessa suoritettu kurssi vastaa, ylempää vai alempaa, vastaavuus määritellään opiskelijan eduksi. Ulkomailla suoritettujen opintojen hyväksi lukemisessa ja osaamisen tunnustamisessa noudatetaan samoja periaatteita kuin kotimaassa suoritettujen opintojen osalta.

Opiskelijalla voi olla päättötodistuksessaan oppiaineesta vain yhden laajuinen oppimäärä. Opiskelijan siirtyessä oppiaineen pitkistä oppimäärästä lyhyempään hänen suorittamansa pitkän oppimäärän opinnot luetaan hyväksi lyhyemmässä oppimäärässä siinä määrin kuin niiden tavoitteet ja keskeiset sisällöt vastaavat toisiaan. Näitä vastaavuuksia on määritelty tarkemmin oppiaineiden oppimäärien yhteydessä. Tällöin pitkän oppimäärän kurssien arvosanat siirtyvät suoraan lyhyiden kurssien arvosanoiksi. Muut pitkän oppimäärän

mukaiset opinnot voivat olla lyhyen oppimäärän syventäviä tai muita lukion tehtävään kuuluvia kursseja. Jos opiskelija pyytää, järjestetään hänelle mahdollisuus lisänäyttöihin osaamistason toteamiseksi. Siirryttäessä kesken oppimäärän lyhyemmästä pitempään oppimäärään menetellään edellä olevien periaatteiden mukaisesti. Tällöin voidaan edellyttää lisänäyttöjä, ja tässä yhteydessä myös arvosana harkitaan uudelleen.

Jos opiskelijan äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen oppimääränä on suomi toisena kielenä ja kirjallisuus, häntä arvioidaan tämän oppimäärän mukaan huolimatta siitä, onko hänelle järjestetty erillistä suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän mukaista opetusta vai ei tai onko oppilaitos voinut tarjota vain osan suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän kursseista. Suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän mukaisesti suoritettavat kurssit luetaan hyväksi täysmääräisesti suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän kursseihin, ja niistä saatu arvosana siirtyy suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -kurssin arvosanaksi. Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -kurssit korvaavat suomen kielen ja kirjallisuuden -oppimäärän kurssit siinä määrin kuin niiden tavoitteet ja keskeiset sisällöt vastaavat toisiaan. Opiskelijalla voi olla todistuksessaan arvosana vain joko suomen äidinkielen ja kirjallisuuden -oppimäärästä tai suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärästä, mutta ei molemmista.

16 TODISTUKSET

16.1 Perusopetus

Aikuisten perusopetuksen päättövaiheessa käytettävät todistukset ovat:

1. Erotodistus

- Erotodistus annetaan opiskelijalle, joka vaihtaa toiseen kouluun tai eroaa perusopetuksesta. Erotodistuksen liitteenä tulee olla koulussa noudatettu tuntijako sekä selvitys opetuksen mahdollisista painotuksista. Erillistä erotodistusta ei tarvitse antaa, jos opiskelija siirtyy Lahden yhteiskoulun ylläpitämään toiseen koulutukseen. Erotodistukseen merkitään rehtorin allekirjoitus.
- Jos opiskelija saa oman uskonnon opetusta, hänen saamansa arvio merkitään todistukseen, mikäli kyseinen opetus järjestetään Lahden yhteiskoulun aikuislukiossa. Uskonnollisen yhdyskunnan antamasta opetuksesta mahdollisesti saatua arvosanaa ei merkitä todistukseen.
- Erotodistukseen liitetään opiskelijan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma.

2. Päättötodistus

- Perusopetuksen päättötodistus annetaan opiskelijalle, jonka suoriutuminen suhteessa oppiaineiden oppimäärien tavoitteisiin on hyväksytty kaikissa hänen opiskelusuunnitelmaansa kuuluvissa oppiaineissa. Numeroarvosanoja käytettäessä tämä merkitsee vähintään todistusarvosanaa viisi (5) ja sanallisesti arvioitavissa oppiaineissa arviota ”suoritettu” (S).

3. Todistus perusopetuksen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta

4. Todistus erityisessä tutkinnossa suoritetusta oppimäärästä tai suoritetuista oppimääräistä.

Erityisessä tutkinnossa suoritetuista opinnoista annettavat todistukset (= päättöarvosanan korotustodistus)

- Jos opiskelija on suorittanut perusopetuksen jonkin oppiaineen oppimäärän erityisessä tutkinnossa, hänelle annetaan **Todistus perusopetuksen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta**. Todistuksesta tulee käydä ilmi suoritettu oppiaine ja oppimäärä. Samaan todistukseen voidaan merkitä useamman oppiaineen suoritukset. Jos opiskelija on suorittanut osan perusopetuksen oppimäärästä, kuten vuosiluokan oppimäärän, annetaan hänelle todistus osittain suoritetusta perusopetuksen oppimäärästä.
- Jos perusopetuksen koko oppimäärä on suoritettu erityisessä tutkinnossa, annetaan **Todistus perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisesta**. Mikäli oppiaineen oppimäärä tai perusopetuksen koko oppimäärä on suoritettu erityisessä tutkinnossa, ei todistuksiin merkitä kurssien määrää.

16.2 Lukio

Lukion koko oppimäärän suorittaneelle opiskelijalle annetaan päättötodistus. Kesken lukion oppimäärän suorittamista eroavalle opiskelijalle annetaan erotodistus, johon merkitään arvostelu suoritetuista opinnoista. Yhden tai useamman aineen oppimäärän suorittaneelle annetaan todistus oppimäärän suorittamisesta.

Aikuisten lukiokoulutuksessa käytetään seuraavia todistuksia:

1. Lukion päättötodistus annetaan opiskelijalle, joka on suorittanut lukion koko oppimäärän.
2. Lukioasetuksessa säädetty todistus suullisen kielitaidon kokeen suorittamisesta annetaan päättötodistuksen liitteenä.
3. Todistus oppimäärän suorittamisesta annetaan, kun opiskelija on suorittanut yhden tai useamman lukion oppiaineen oppimäärän.
4. Todistus lukiosta eroamisesta (erotodistus) annetaan opiskelijalle, joka eroaa lukiosta ennen lukion koko oppimäärän suorittamista.

Todistuksiin merkittävät tiedot:

- Uskonnon ja elämäkatsomustiedon arvosana merkitään todistuksissa ”uskonto/elämäkatsomus-tieto” erittelemättä, mihin opetukseen opiskelija on osallistunut.
- Suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus merkitään todistuksessa äidinkieli ja kirjallisuus kohtaan.
- Lukion päättötodistukseen ja todistukseen oppimäärän suorittamisesta merkitään opiskelijan opiskelemat oppiaineet, niissä suoritettujen kurssien määrä sekä kunkin oppiaineen arvosana sanallisesti ja numeroin (esimerkiksi: kiitettävä...9) tai merkintä oppiaineen hyväksytystä suorittamisesta (suoritettu).
- Hyväksytysti suoritettu teemaopintojen kurssi merkitään käyttäen kurssin nimeä ja siitä saatua suori-tusmerkintää (suoritettu).

Päättötodistukseen ja todistukseen oppimäärän suorittamisesta kuuluu myös kohta lisätietoja. Tähän kohtaan merkitään päättötodistuksen liitteenä annettavat ja sitä täydentävät todistukset lukio-opintoihin liittyvistä näytöistä, kuten esimerkiksi suullisen kielitaidon kokeet sekä erittely muista lukion oppimäärään kuuluneista opinnoista, jotka eivät sisälly oppiaineiden oppimääriin.

Mikäli opiskelija on opiskellut yli puolet oppiaineen oppimäärän kursseista muulla kuin koulun varsinaisella opetuskielillä, tulee siitä tehdä merkintä todistuksen lisätietoihin.

Lukion erotodistukseen merkitään oppiaineet ja niissä suoritettut kurssit sekä muut opiskelijan suorittamat lukio-opinnot. Todistukseen merkitään kunkin kurssin numeroarvosana tai merkintä kurssin suorittamisesta (S = suoritettu, H = hylätty).

Lukion koko oppimäärän suorittamisesta ei anneta yhteistä arvosanaa oppiaineiden arvosanojen keskiarvona eikä muullakaan tavalla.

Todistukseen merkitään opiskelijan suorittama kokonaiskurssimäärä. Kokonaiskurssimäärään ei lasketa hylättyjä koulukohtaisia syventäviä, hylättyjä muita lukion tehtävään kuuluvia kursseja eikä hylättyä teemaopintojen kurssia.

Todistus suullisen kielitaidon kokeesta annetaan lukion päättötodistuksen liitteenä. Todistukseen merkitään kokeessa suoritettu kieli ja sen oppimäärä ja kokeesta saatu arvosana.

17 OPISKELIJAN ILMOITUSVELVOLLISUUS

17.1 Ilmoittautumislomake / läsnäoloilmoitus

Kaikki aikuislukion opiskelijat ilmoittautuvat joka lukuvuoden alussa läsnä olevaksi opiskelijaksi täyttämällä verkossa sähköisen ilmoittautumislomakkeen osoitteessa: <https://www.lyk.fi/lomakkeet/> (valitse sivulta Aikuislukion lomakkeet)

17.2 Ilmoitus henkilö- ja yhteystietojen muutoksista

Opiskelijalla on velvollisuus ilmoittaa toimistoon viipymättä mahdollisista henkilö- ja yhteystietojen muutoksista. Osoitteenmuutoksesta on tehtävä kirjallinen ilmoitus. Nimenmuutos on todistettava.

17.3 Ilmoitus opintojen keskeyttämisestä

Opintojen väliaikaisesta keskeyttämisestä on ehdottomasti jätettävä ilmoitus toimistoon, mikäli keskeytys kestää enemmän kuin yhden jakson. Mikäli opiskelija suunnittelee keskeyttävänsä opintonsa aikuislukiossa kokonaan, on hänen keskusteltava asiasta ensin opinto-ohjaajan tai rehtorin ja huoltajan kanssa. Alle 18-vuotias voi keskeyttää opiskelunsa aikuislukiossa vain huoltajan suostumuksella. Keskeytysilmoituksen saa opinto-ohjaajalta tai aikuislukion toimistosta.

18 AIKUISLUKIO PALVELEE

18.1 Toimisto

Aikuislukion toimisto palvelee opiskelijoita kaikissa opiskeluun liittyvissä asioissa. Toimiston puhelinnumero on 03 876 9050 ja sähköpostiosoite aikuislukio@lyk.fi

Jos opiskelija haluaa saada yhteyden aineenopettajaan, suosittelemme käytettäväksi ensisijaisesti Helmi – oppilashallinto-ohjelmaa ja sen viestimahdollisuutta. Opettajaluettelo on osoitteessa: <http://www.lyk.fi/aikuislukio/aikuislukion-opettajat/>

18.2 Oppilashallinto-ohjelma Helmi

LYK-tunnuksilla kirjaudutaan Helmi oppilashallinto-ohjelmaan. Helmi on verkkopalvelu, jonka välityksellä opiskelijat ilmoittautuvat ennakkoon kursseille ja voivat seurata opintosuorituksiaan. Helmi on myös koulun viestintäväline. Rehtori, koulusihteeri ja opettajat voivat lähettää opiskelijalle viestejä Helmen avulla. Myös verkkokurssin suorittaminen alkaa opettajan lähettämästä sähköpostiviestistä Helmen kautta.

Koulusihteeri ja opinto-ohjaaja avustavat tarvittaessa kurssille ilmoittautumisessa. Ilmoittautuminen on tehtävä ennen uuden jakson alkua. Kurssille ilmoittautumiset voi tehdä jokaiselle alkavalle jaksolle erikseen tai yhdellä kertaa useammalle jaksolle. Kurssille ilmoittautumisia voi myöhemmin tarvittaessa muuttaa. Myös kurssin tenttimällä suorittavat ilmoittautuvat kurssille ennakkoon verkkosivujen kautta.

18.3 Tiedottaminen

Aikuislukion tiedotuskanavia ovat

- Opiskelijan tapahtumakalenteri osoitteessa: [Aikuislukion tapahtumakalenteri](#)
- Aikuislukion Internet-kotisivut: [Aikuislukion etusivu](#)
- Opiskelijoiden ilmoitustaulu aikuislukion toimiston vieressä
- Sähköinen ilmoitustaulu eli ILMO (aulassa, käytävissä)

Tapahtumakalenterissa on ajankohtaista tietoa opiskelusta, kursseista ja opintoihin liittyvistä asioista. Tiedotteet ovat nähtävissä myös aikuislukion toimiston vieressä olevalla koulun ilmoitustaululla. Toimistossa on kaikki aikuislukiossa käytössä olevat lomakkeet. Jos jokin asia on epäselvä, kannattaa aina kysyä rehtorilta, opinto-ohjaajalta, koulusihteeriltä tai opettajalta.

18.4 Opinto-ohjaus ja erityinen tuki

Aikuislukion opinto-ohjaajana toimii Enni Rantahalme. Aineenopettajat ja henkilökunta osallistuvat kaikkien aikuislukion opiskelijoiden neuvontaan ja ohjaukseen.

Opiskelijoiden ohjaukseen kiinnitetään erityistä huomiota. Opiskelijat pääsevät henkilökohtaiseen ohjauskeskusteluun aina tarpeen vaatiessa. Ohjaaja avustaa opiskelijaa henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman laadinnassa. Ohjauksessa laaditaan opinto-ohjelma, jossa otetaan huomioon opiskelijan aikaisempi koulutus ja tavoitteet. Opiskelija saa halutessaan myös opiskeluteknistä ohjausta. Opinto-ohjaaja neuvoo myös urasuunnitteluun ja jatko-opintoihin liittyvissä kysymyksissä. Opiskelija voi käydä toimistossa varaamassa ajan opinto-ohjaajan ajanvarauslistasta. Opinto-ohjaukseen voi varata ajan myös puhelimitse aikuislukion toimistosta puh. (03) 876 9050 tai suoraan opinto-ohjaajalta puh. 044 4885 562.

Erityisen tuen tarkoituksena on auttaa ja tukea opiskelijaa siten, että hänellä on tasavertaiset mahdollisuudet suorittaa opintonsa. Jos oppimisvaikeuksia ilmenee, opiskelija keskustelee asiasta rehtorin, opinto-ohjaajan tai aineenopettajan kanssa. Vaihtoehtoisia suoritustapoja voivat olla korvaavat kirjalliset suoritukset, itsenäinen opiskelu tai mahdollisuus suorittaa kurssiin liittyvät tehtävät tai koesuoritus myöhemmin.

Opettaja voi myöntää tilapäisesti kurssikokeen tekemiseen lisää aikaa noin 15 min. Jos lisääjän tarve on jatkuva ja tarpeella on selkeä syy, opiskelijan tulee sopia asiasta rehtorin tai opinto-ohjaajan kanssa. Kokeen tekemiseen voidaan järjestää esimerkiksi sairauden perusteella erillinen tila. Erillistä tilaa voi tarvita, jos opiskelijalla on keskittymisvaikeus, paniikkihäiriö tms. vaiva, joka häiritsee kokeen tekemistä samassa tilassa kuin muut opiskelijat. Erillisen tilan järjestämisestä tulee neuvotella ja sopia hyvissä ajoin rehtorin tai opinto-ohjaajan kanssa. Rehtori tekee tarvittaessa päätöksen erityisjärjestelyistä.

Opiskelija voi olla erityisen tuen tarpeessa opintojensa aikana, jos esimerkiksi oppimisvaikeuksien syynä on lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeus (lukihäiriö). Erityisen tuen tarve voi olla myös ongelmissa, jotka liittyvät mielenterveyteen tai vaikeaan elämäntilanteeseen. Opettaja ja opinto-ohjaaja antavat ohjeita ja erilaisia vaihtoehtoja tuntityöskentelyyn, muistiinpanojen tekemiseen, oppikirjan työstämiseen, harjoitusten tekemiseen ja kokeisiin valmistautumiseen.

18.5 Terveystuki

Aikuislukion opiskelija käyttää julkisen terveydenhuollon palveluita. Hammashoito on maksutonta alle 18-vuotiaille. Hammashoitoon hakeudutaan kotipaikkakunnan terveyskeskukseen. Opiskelijatodistus esitetään hammashoitoon mentäessä.

18.6 Ruokala ja kahvilapalvelut

Kansakoulussa, Vuorikatu13, on kahvila Pikku-Elli, josta aikuislukiolainenkin voi ostaa pientä syötävää ja juotavaa opiskelun lomassa. Pikku-Ellissä on perinteisiä vitriinituotteita, niin suolaisia kuin makeita vaihtoehtoja sekä välipalatuotteita. Tarjolla on mm. runsas teevalikoima ja erikoiskahvikone. Tarjolla on päivittäin myös kevyt keittolounas. Maksuvälineenä käy käteinen tai pankkikortti.

Lahden yhteiskoulun, Kirkkokatu 2, ruokala sijaitsee siipirakennuksen pohjakerroksessa. Ruokalassa on kahvi- ja välipala-automaatti. Ruokalaa voi käyttää myös lukutilana.

18.7 Kirjasto eli Tietovintti

Koulun kirjasto eli Tietovintti sijaitsee siipirakennuksen 3. kerroksessa ja sinne kuljetaan ruokalan puoleisesta portaikosta. Tietovintissä voi lainata kirjoja, opiskella, lukea lehtiä ja käyttää tietokonetta. Kirjastossa päivystää ja opastaa kirjastonhoitaja Marja Pirnes, puh. (03) 876 9030. Tietovintti on auki maanantaisin ja keskiviikkoisin klo 9.00–16.00, tiistaisin ja torstaisin klo 9.00–17.00 ja perjantaisin klo 9.00–15.00. Tietovintissä asioidessaan opiskelijan tulee jättää ulkovaatteensa naulakkoon, sulkea kännykkä ja käyttäytyä siten, että kaikilla on työrauha.

19 OPISKELIJAN ETUUDET

19.1 Aikuisten perusopetus ja LUVA-koulutus

Aikuisten perusopetuksen päätoiminen opiskelija on oikeutettu saamaan maksuttoman kouluruuan, oppikirjat, opiskeluvälineet ja opiskelijahuollon palvelut. Aikuisten perusopetus ja maahanmuuttajille tarkoitettu lukioon valmistava koulutus (LUVA) katsotaan päätoimiseksi opiskeluksi. Kela vastaa kaikista opintotukeen liittyvistä asioista www.kela.fi/

19.2 Aikuisten lukiokoulutus

Aikuislukion lukiokoulutukseen ei ole mahdollista saada opintotukea, koska Kansaneläkelaitos ei katso iltalukio-opiskelua päätoimiseksi opiskeluksi. Aikuislukion opiskelijat eivät kuulu Kelan myöntämän koulumatkatuen piiriin. Opiskelijat huolehtivat itse koulumatkoista aiheutuvista matkakustannuksista.

Lahden kaupungin joukkoliikenteen alennuksista opiskelijoille ja nuorille lisätietoa oheisen linkin takaa: <http://www.lsl.fi/liput-ja-hinnat/> Aikuislukion toimistosta saa todistuslomakkeita Matkahuollon opiskelijakortin saamiseksi. Matkahuollon opiskelija-alennuksista on tietoa linkissä www.matkahuolto.fi

Aikuislukion toimistosta saa todistuslomakkeita opiskelija-alennuksen saamiseksi VR:n junissa. Lisätietoa linkistä https://www.vr.fi/cs/vr/fi/opiskelijat_uusi

Lukiolaiskortilla saa myös opiskelija-alennuksia. Lukiolaiskortin voi hankkia Suomen lukiolaisten liitosta. Korttihakemuksia saa aikuislukion toimistosta sekä osoitteesta www.lukio.fi Lisätietoja: www.lukio.fi, s-posti: toimisto@lukio.fi Myös aineopiskelijat voivat hankkia lukiolaiskortin.

20 JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

Jokainen opiskelija ja henkilökuntaan kuuluva huolehtii osaltaan turvallisuudesta, kun noudattaa järjestys- sääntöjä ja annettuja ohjeita.

- Tupakointi on ehdottomasti kielletty koulun sisätiloissa ja piha-alueella!
- Koulu ei vastaa naulakoihin jätetyistä vaatteista, laukuista tai muista tavaroista. Pidä huoli omaisuudestasi! Kysy kadottamaasi omaisuutta siivoojilta tai toimistosta.
- Matkapuhelimen on oltava suljettuna oppituntien ja kokeiden aikana.
- Autojen paikoitus piha-alueella ei ole sallittu opiskelijoille. Mikäli kieltoa rikotaan, seuraamuksena on pysäköintisakko.
- Opetus on ajankäytön suhteen tiivistä ja tehokasta ja vaatii ehdotonta työrauhaa! Häiritsijä voidaan poistaa oppitunnilta. Opiskelija menettää oikeutensa osallistua opetukseen ja kokeeseen, jos hän vielä huomautuksen jälkeen aiheuttaa häirintää oppitunneilla.
- Kaikilla opiskelijoilla on oltava mahdollisuus turvalliseen ja rauhalliseen opiskeluympäristöön!

21 TIETOSUOJA

Lue Lahden yhteiskoulun tietosuojaseloste: <http://www.lyk.fi/tietosuojaseloste/>